

Dosarul nr.2ra-425/22
2-20047713-01-2ra-06042022

Prima instanță - Judecătoria Cahul, sediul Central (jud.: D. Bosîi)
Instanța de Apel - Curtea de Apel Cahul (jud.: R. Petrov, N. Bondarenco, S. Pilipenco)

ÎNCHEIERE

18 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Tabac Nicolae împotriva Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor cu privire la anularea ordinelor de sancționare și concediere, repunerea în funcție, încasarea plăților salariale a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 20 decembrie 2021, prin care s-a respins apelul declarat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și s-a menținut hotărârea Judecătoria Cahul, sediul Central din 29 iulie 2021,

c o n s t a t ă :

La 11 mai 2020, Tabac Nicolae a depus în instanța de judecată cerere de chemare în judecată, împotriva Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor concretizată ulterior prin care a solicitat anularea ordinului Agenției Naționale Petru Siguranța Alimentelor nr. 1205p din 28 februarie 2020 prin care Tabac Nicolae a fost concediat disciplinar conform art. 76, lit. k), art. 86 lit. g) și lit. i) din Codul Muncii;

- anularea ordinului Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor nr. 28p din 13 ianuarie 2020 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare – avertisment în conformitate cu art. 206 alin. (1), lit. a) din Codul muncii;

- în locul restabilirii la locul de muncă încasarea a trei salarii medii lunare, care constituie $5\,461,38 \text{ lei} * 3 = 16\,383 \text{ lei}$.

- încasarea salariului pentru toată perioada de absentă forțată de la serviciu, martie 2020 – aprilie 2021 inclusiv, care constituie suma de 87 382,08 lei.

încasarea din contul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor a prejudiciului moral în mărime de 300 000 lei și a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 5 000 de lei.

În motivarea acțiunii, a invocat că prin ordinul nr. 73 din 28 noiembrie 2011 a fost numit în funcția de medic veterinar la laboratorul diagnostic a Direcției sanitar – veterinar pentru Siguranța Produselor de origine animală Cahul.

Ulterior a fost transferat la funcția de Șef al laboratorului diagnostic, iar apoi la funcția sanitar – veterinară.

La 26 martie 2013, eliberat prin transfer la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor la Direcția Sanitară – Veterinară Cahul.

Prin ordinul din 28 martie 2013 Tabac Nicolae este numit prin transfer în funcția de medic – veterinar al laboratorului Direcția raională pentru siguranța alimentelor Cahul.

Prin ordinul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor nr. 28 p din 13 ianuarie 2020 i-a fost aplicată sancțiune disciplinară – avertisment.

Drept motivare se indică că Tabac Nicolae a lipsit nemotivat în timpul orelor de muncă contrar prevederilor regulamentului intern.

Reclamantul a susținut că ordinul emis în temeiul art. 206 alin. (1), lit. a) Codul muncii este ilegal, deoarece în conținutul acestuia de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor nu este menționat și stabilit ziua, ora și perioada lipsei nemotivate în timpul orelor de muncă.

Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor nu a indicat elementul obligatoriu și anume temeiurile de fapt și de drept ale aplicării sancțiunii.

Ulterior prin ordinul nr. 1205p din 28 februarie 2020 a fost concediat indicând că la 01 februarie 2020, Tabac Nicolae, medic veterinar în Serviciul diagnostic la laborator, Direcția Teritorială pentru Siguranța Alimentelor Cahul (cu raza de acoperire și a raionului Vulcănești) s-a prezentat în stare de ebrietate la locul de muncă și nu și-a îndeplinit obligațiile de muncă corespunzător.

Reclamantul a invocat că Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a indicat drept motiv în ordinul de concediere încălcarea repetată, pe parcursul unui an a obligațiilor de muncă și anterior salariatul a fost sancționat disciplinar (avertisment) și pentru prezentarea la lucru în stare de ebrietate alcoolică, stabilită în modul prevăzut de art. 76 lit. k), Codul muncii, prin desfacerea contractului individual de muncă pe durată nedeterminată, nr. 296 din 01 aprilie 2013, începând cu 01 martie 2020.

Tabac Nicolae a susținut că la 01 februarie 2020, ora 11³⁰ a avut loc un control inopinat la laboratorul de expertiză veterinară și hala de carne, situată în or. Cahul, ÎM Cahul Piața Centrală.

În urma controlului a fost întocmit procesul-verbal de constatare în care a fost indicat că Tabac Nicolae se află la locul de muncă, conform graficului de lucru al laboratorului sanitar veterinar, dar avea suspiciuni că se află în stare de ebrietate prin miros de alcool și comportament neadecvat, la care el nega cu vehement că ar fi consumat, atunci a convenit să sesizeze Poliția pentru a efectua expertiza cu aparatul Drager.

Reclamantul a indicat că poliția nu a avut competența pentru a stabili starea de ebrietate a lui Tabac Nicolae, astfel că competența de a stabili starea de ebrietate alcoolică îl are instituția medicală competentă sau comisia formată dintr-un număr egal de reprezentanți ai angajatorului și ai salariaților.

În urma controlului s-a mai constatat că, nici un comerciant nu posedă bon de expertiză sanitar – veterinară și nici un bon fiscal, respectiv potrivit concluziei comisiei, nu s-au încasat banii pentru expertiza sanitară veterinară.

Reclamantul a invocat că la 01 februarie 2020, conform graficului de muncă stabilit, s-a prezentat la locul de muncă, la ora 05⁵⁰, iar la ora 06⁰⁰ a început munca

de unul singur, așa cum șeful nemijlocit, Natalia Rotaru, se află deja a șaptea zi în concediu medical.

Până la ora 09⁰⁰ a verificat carnea, a verificat certificatele fiecărui agent economic, s-a asigurat că actele sunt în regulă, după care a mers la pauza de masă stabilită de conducere de la ora 09⁰⁰ – 10⁰⁰.

Eliberarea bonurilor și colectarea banilor de la agenții economici urma să se facă după pauza de masă, ca de obicei, deoarece fiind unicul la serviciu era imposibil în timp ce efectua expertiza sanitar – veterinară, murdar de sânge să elibereze concomitent bonul și să colecteze banii.

Totodată faptul dat ducea la tergiversarea considerabilă a efectuării expertizei sanitar – veterinară care stârnea un val de nemulțumiri în rândul celor ce așteptau pentru a comercializa canea pe piață.

Începând cu ora 11⁰⁰ a început să completeze registrele și bonurile însă nu a reușit din motiv că în birou a intrat comisia pentru efectuarea unui control inopinat.

Reclamantul a susținut că ordinele emise de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor sunt ilegale și nu este de acord cu acestea.

Prin hotărârea Judecătoria Cahul, sediul Central din 29 iulie 2021, acțiunea depusă de Tabac Nicolae, a fost admisă.

S-a anulat ordinul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor nr.1205p din 28 februarie 2020 privind concedierea lui Tabac Nicolae, în baza art.76 lit. k) și art.86 lit. g) și i) Codul muncii.

S-a anulat ordinul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor nr.28p din 13 ianuarie 2020 privind sancționarea disciplinară a lui Tabac Nicolae, în baza art.206 alin.(1) lit. a) Codul muncii.

S-a încasat de la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor în beneficiul lui Tabac Nicolae, suma a trei salarii medii, în mărime de 16 384 (șaisprezece mii trei sute optzeci și patru) lei.

S-a încasat de la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor în beneficiul lui Tabac Nicolae salariul pentru absența forțată de la muncă, (01 martie 2020-01 iulie 2021) în mărime de 87 382 (optzeci și șapte mii trei sute optzeci și doi).

S-a încasat de la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor în beneficiul lui Tabac Nicolae suma prejudiciului moral, în mărime de 10 000 (zece mii) lei.

S-a încasat de la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor în beneficiul lui Tabac Nicolae, cheltuielile suportate pentru asistența juridică, în mărime de 5000 (cinci mii) lei.

Pentru a hotărî astfel, instanța a reținut că potrivit ordinului de concediere din 28 februarie 2020, nu sunt descrise care obligații de muncă, nu au fost îndeplinite corespunzător de către Tabac Nicolae fapt care reprezintă o încălcare a prevederilor art. 210 alin.(1) lit. a) Codul muncii, referitor la expunerea concretă a temeiurilor de fapt, în ordinului de concediere.

Referitor la temeiul de concediere precum că reclamantul Tabac Nicolae s-a prezentat la locul de muncă în stare de ebrietate, instanța a constatat în temeiul art. 76 lit. k) Codul muncii prezentarea la locul de muncă în stare de ebrietate alcoolică, în stare cauzată de substanțe stupefiante sau toxice, este constatată prin certificatul eliberat de instituția medicală competentă sau prin actul comisiei formate dintr-un număr egal de reprezentanți ai angajatorului și ai salariaților, și nu prin intervenirea poliției așa cum a demonstrat reprezentatul pârâtului.

Instanța de fond a conchis că angajatorul nu a îndeplinit condițiile prevăzute de lege, în vederea constatării stării de ebrietate a reclamantului Tabac Nicolae.

Deși în ordinul nr. 28p din 20 februarie 2020 sunt descrise unele circumstanțe, tratate ca temeuri de fapt, însă acestea nu corespund realității și nu pot servi drept temei de sancționare a reclamantului.

Instanța de fond a constatat că aplicarea sancțiunii disciplinare reclamantului Tabac Nicolae nu s-a făcut în condițiile de legalitate și temeinicie prevăzute de Codul muncii.

Ordinul de sancționare nr. 28p din 13 ianuarie 2020, nu corespunde rigorilor cerute de art. 210 alin.(1) lit. a) al Codului muncii, referitor la expunerea concretă a temeiurilor de fapt, în ordinului de concediere.

Angajatorul nu a clarificat ziua și perioada lipsei nemotivate, în timpul orelor de muncă a salariatului, nu a prezentat nici un act de constatare a unei comisii, potrivit căreia, la fața locului s-ar fi constatat că Tabac Nicolae ar fi lipsit de la locul de muncă, pentru o perioadă de 4 ore consecutiv.

Reieșind din faptul că urmare a ordinelor ilegale emise, reclamantul a fost privat de dreptul de a munci, instanța a ajuns la concluzia de a admite pretenția reclamantului și a încasa din contul pârâtului salariul mediu neachitat pentru absența forțată de la serviciu perioada 01 martie 2020 – 01 iulie 2021 în mărime de 87 382 lei.

Instanța de fond a reținut că reclamantul a fost lipsit ilicit de posibilitatea de a munci și de a-și câștiga surse pentru întreținere, acțiuni care i-au cauzat cert acestuia suferințe psihice, ce constituie temei pentru repararea prejudiciului moral conform prevederilor art. 2036-2037 a Codului civil.

La determinarea despăgubirii, instanța a ținut să acorde o despăgubire în sumă de 10 000 de lei, considerând-o ca fiind corespunzătoare prejudiciului cauzat și în măsură să aducă o satisfacție echitabilă reclamantului, în condițiile deduse judecății și care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 11 august 2021, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a declarat apel solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoria Cahul, sediul Central din 29 iulie 2021, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La 25 noiembrie 2021, Tabac Nicolae a depus apel incident împotriva hotărârii Judecătoria Cahul, sediul Central din 29 iulie 2021, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii în partea ce ține de încasarea prejudiciului moral, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cerințelor legate de prejudiciul moral și încasarea sumei de 300 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 20 decembrie 2021, s-a respins apelul declarat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și apelul incident declarat de către Tabac Nicolae prin intermediul avocatului Marina Galupa și s-a menținut hotărârea Judecătoria Cahul, sediul Central din 29 iulie 2021.

La 10 martie 2022, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 20 decembrie 2021 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanței, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii depusă de Tabac Nicolae.

În motivare a invocat că hotărârile instanțelor ierarhic inferioare sunt ilegale și

emise cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Examinând cauza instanțele de judecată au aplicat greșit normele de drept material, iar concluziile instanțelor expuse în hotărârii sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Instanțele investite cu judecarea fondului greșit au apreciat că acțiunea civilă a lui Nicolae Tabac este de natură civilă, deoarece acțiunea este guvernată de Codul administrativ și nicidecum de Codul muncii și Codul civil.

Instanța de apel a interpretat eronat prevederile art.2 din Codul administrativ, și astfel, a reținut acțiunea greșit spre examinare în instanța de drept comun, pe când litigiul intentat de către Tabac Nicolae împotriva autorității publice - Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor cu privire la anularea ordinilor de sancționare și concediere, repunerea în funcția publică încasarea sumelor, a prejudiciului și a cheltuielilor de judecată, este de competența contenciosului administrativ.

Hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel sunt ilegale, admise cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și procesual.

În cadrul examinării nu au fost elucidate toate circumstanțele importante pe soluționarea justă a cauzei, instanțele au determinat incorect obiectul probațiunii, adică circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, nefiind respectat dreptul la procesul echitabil, ceea ce prevede înfăptuirea justiției de către un tribunal investit de lege, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională.

Totodată, recurentul a invocat că are sediul în mun. Chișinău, str. M. Kogălniceanu 63, iar instanța competentă să examineze litigiul în cauză urma a fi Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, care este specializată în materia contenciosului administrativ, ținând cont de faptul că acțiunea a fost examinată de Judecătoria Cahul, sediul Central și Curtea de Apel Cahul, respectiv cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Ca temei de drept recurentul a invocat prevederilor art.432 alin.(2) lit. a), b), c) din Codul de procedură civilă.

Colegiul menționează că Curtea de Apel Cahul a pronunțat dispozitivul deciziei la 20 decembrie 2021.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit dovezii de la fila dosarului 158 instanța de apel a expediat participanților la proces decizia motivată la 08 februarie 2022, respectiv, cererea de recurs a fost declarată la 10 martie 2022, este depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 06 aprilie 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimațiilor

recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii, fiind recepționat la 18 aprilie 2022, potrivit avizelor de recepție de la fila dosarului 176.

Prin referința depusă la 28 aprilie 2022, Tabac Nicolae a invocat că soluția instanțelor ierarhic inferioare este corectă și emisă cu aplicarea corectă a legii materiale aplicabile speței.

Recursul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și a pledat pentru inadmisibilitatea acestuia.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața

instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari

Maria Ghervas

Victor Burduh